

IGOR RUMANSKÝ

GRAFIKA

Rodný dům

Václava Šolce

SOBOTKA, říjen 1980

Dalším výtvarníkem, reprezentujícím mimořádně vyspělou slovenskou grafiku a ilustraci, který se představuje široké sobotecké veřejnosti, je umělec střední generace Igor Rumanský. Od jeho absolvování na VŠVU v Bratislavě u prof. Hložníka uplynulo v letošním roce devět roků a autor nám předkládá vyvrážděné dílo, nesoucí pečeť složitého vývoje, který jej přivedl až k dnešní vysoce kultivované, technicky náročné grafické tvorbě a umělecky propracované kresbě.

Igor Rumanský patří k těm málo umělcům, jejichž doménou je klasický dřevoryt, linoryt. Jako doplňkovou techniku uplatňuje černobílou litografii. I laik na první pohled pochopí, že autor vytváří listy, které se naprosto vymykají běžnému průměru. Grafické listy jsou pojednány s naprostou jistotou, linie kreseb jsou volné, autor si pohrává s rydlem, mistrně zpracovává povrch dřevěné desky.

Výsledkem je expresivní, místy až kaligrafická kresba působící svou vyváženou kompozicí vysoce sugestivně na divákovy smysly. Umělec úmyslně vypouští stínování, tím jeho tisky nabývají určité střízlivosti, jsou dokonale čisté a je zdůrazněna nálada každého listu. Podobně jako u dřevorytu je i v litografii využito maximálně plochy kamene. Autor promyšleně komponuje každou kresbu, místy mírně abstrahuje, mistrovsky rozehrává „skladbu“ černé a bílé. Oproti dřevorytu působí litografie měkčeji, je více náladová a vyniká jemnost a lehkost kresby. U kamenorytin pak zřetelně vyniká černá, jemná linka.

Hodnotíme-li Rumanského grafiku jako vysoce technicky náročnou, precizní, místy úzkostlivě vyváženou, až pedantskou, pak i autorův přístup k ilustrační tvorbě je shodný. V plné míře se zde projevuje smysl pro povinnost, mimořádná zodpovědnost a snaha odevzdat dílo, které by jednoznačně odpovídalo autorovým představám a vyhovovalo jeho přísným měřítkům. Umělec čte, studuje text, skicuje, kreslí a konečně řeší po svém ilustraci, která se nestává pouhým doplňkem textu, ale svou výtvarnou

hodnotou adekvátně vyvažuje, znásobuje psané slovo a vytváří tak celek, který přináší citlivému čtenáři všestranný umělecký zážitek. Stačí ilustrace vycházející z dřevorytů, v současné době autor častěji uplatňuje kresbu, případně barevnou kresbu, která je vysoce kultivovaná, střízlivá a vyvážená.

Ať už autor ve svých kresbách či grafice zobrazuje mladou ženu, dívku, matku, nebo starce s čelem plným hlubokých vrásek, krajinu baladickou či plnou nevyřešených dramátů, vždy jsou jeho práce hluboce zasněné, melancholické, plné pochopení. Zobrazují vnitřní život autora, jeho přístup k lidem, obdiv ke krajině jeho mládí, obdiv k člověku a neustálý pocit sounáležitosti se světem, ve kterém žije, tvoří a prožívá každodenní radosti i starosti.

Umění je obrazem vnitřní pohody, citové zralosti, povahových vlastností každého umělce. Tak i práce Igora Rumanského jsou zrcadlem jeho života, jeho upřímného vztahu k přírodě, zemi a člověku. Autor zcela osobitě, naplněn vnitřním napětím zobrazuje svět, který nás obklopuje, tlumočí to, co cítíme a nedovedeme říci, jeho mluva je poctivá, zřetelná, lidská a divák odchází naplněn pocitem, že byl svědkem konfrontace člověka s člověkem.

Vystavené práce, které jsou pouhým zlomkem z umělcovy tvorby z uplynulých let, plně reprezentují mladého výtvarníka Igora Rumanského, který je plným právem řazen k předním slovenským ilustrátorům a tvůrcům grafiky.

KAREL ŽIŽKOVSKÝ

IGOR RUMANSKÝ

narozen 1946 v Demänovej, okres Liptovský Mikuláš. V letech 1961 — 1965 studoval na střední škole uměleckého průmyslu v Bratislavě. Ve studiích pokračoval v letech 1965 — 1971 na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě u prof. Dezidera Millyho a prof. Vincenta Hložníka. Žije v Bratislavě.

51. výstava ilustrací a grafiky v rodném domě Václava Šolce v Sobotce. Sezóna 1980. Pořadatelé: Okresní galerie v Jičíně, Osvětová beseda v Sobotce, Spolek sběratelů a přátel ex libris, kolektivní člen České společnosti pro estetiku při ČSAV v Praze, Albatros, nakladatelství pro děti a mládež v Praze. Vytiskl Mír 6, provoz 62, Praha 3